Uczeń powracający z zagranicy

Podstawa prawna

01 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 10 marca 2022 r zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw. Na podstawie art. 165 ust. 16 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082)

02 ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI z dnia 26 sierpnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy Na podstawie art. 59 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy

03 OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 25 lipca 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówka

04 Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583)

05 Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024r. poz. 737 z późń.zm.)

Uczniowie powracający z zagranicy, w tym obywatele Ukrainy

Czyli grupa uczniów, która wymaga wsparcia edukacyjnego i psychologicznego w związku z adaptacją do polskiego systemu oświaty.
W wyniku konfliktu zbrojnego na terytorium Ukrainy, do polskich szkół trafiła duża liczba dzieci i młodzieży z tego kraju.

Co zawiera podstawa prawna wsparcia – Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 8 kwietnia 2022 r.

01

Zmiany w rozporządzeniu dotyczącym kształcenia uczniów obywateli Ukrainy

- Rozporządzenie z dnia 8 kwietnia 2022 r. wprowadza zmiany, które umożliwiają elastyczne dostosowanie polskiego systemu edukacyjnego do potrzeb uczniów obywateli Ukrainy.
- Zgodnie z przepisami, uczniowie z Ukrainy mają prawo do nauki w polskich szkołach na takich samych zasadach, jak obywatele polscy, z dodatkowym wsparciem językowym i psychologicznym.

02

Organizacja dodatkowych zajęć językowych

- Na mocy rozporządzenia szkoły mogą organizować dodatkowe lekcje języka polskiego dla uczniów z Ukrainy. Dzięki zmianie przepisu art. 55b ustawy uczniowie, którzy rozpoczęli w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024 dodatkową naukę języka polskiego, będą mieli prawo do tej nauki przez okres nie dłuższy niż 36 miesięcy.
- Zajęcia te są skierowane do uczniów, którzy mają trudności z przyswajaniem treści nauczania z powodu braku biegłości w języku polskim.

03

Tworzenie oddziałów przygotowawczych

- Szkoły mogą organizować tzw. oddziały przygotowawcze – klasy, w których uczniowie z Ukrainy uczą się w specjalnie dostosowanym środowisku, z naciskiem na naukę języka polskiego i integrację z polskim systemem edukacyjnym.
- Oddziały te funkcjonują na poziomie szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583)

01 Ustawa ta reguluje kwestie pomocy, w tym dostępu do polskiego systemu edukacji, dla obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r.

02 Zapewnia możliwość kontynuacji nauki przez dzieci i młodzież na zasadach obowiązujących w Polsce, jednocześnie zapewniając wsparcie dla uczniów, którzy nie znają języka polskiego.

Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne

- Obywatele Ukrainy mają prawo do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w polskich szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych.
- Wsparcie to obejmuje nie tylko pomoc edukacyjną, ale także wsparcie emocjonalne i psychologiczne, które jest niezbędne dla uczniów przybyłych z obszaru objętego konfliktem zbrojnym.

Dodatkowe zajęcia wyrównawcze

Uczniowie z Ukrainy mogą korzystać z zajęć wyrównawczych, które pozwolą im nadrobić różnice programowe wynikające z wcześniejszego kształcenia w systemie edukacyjnym innego kraju.

Opieka nad dziećmi i młodzieżą

Dla uczniów objętych ustawą możliwe jest organizowanie dodatkowej opieki, np. świetlic, które zapewniają opiekę po zajęciach lekcyjnych, pomagają w adaptacji i integracji z rówieśnikami.

Wsparcie ze strony poradni psychologiczno-pedagogicznej

Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna

Wsparcie psychologiczne

Zalecenia dotyczące edukacji

Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna

- Poradnie oferują ocenę indywidualnych potrzeb edukacyjnych i emocjonalnych uczniów z Ukrainy, w tym diagnozę trudności w nauce, przyswajaniu języka polskiego oraz problemów adaptacyjnych.
- Na podstawie diagnozy poradnia może wydać opinię psychologiczno-pedagogiczną, która będzie podstawą do dostosowania warunków edukacyjnych w szkole.

Wsparcie psychologiczne

- Poradnie świadczą pomoc psychologiczną, skierowaną na wsparcie uczniów z doświadczeniem traumy wojennej oraz trudnościami adaptacyjnymi związanymi z konfliktem zbrojnym.
- Terapia i konsultacje psychologiczne pomagają uczniom radzić sobie z emocjami związanymi z trudną sytuacją życiową.

Zalecenia dotyczące edukacji

- Poradnia może zalecić modyfikacje programu nauczania oraz dostosowanie warunków kształcenia, np. wprowadzenie indywidualnych form wsparcia (zajęcia wyrównawcze, dodatkowe lekcje języka polskiego).
- Wskazanie form wsparcia psychologicznego i pedagogicznego zarówno dla uczniów, jak i ich rodziców.

Dokumenty wydawane przez poradnię

01

Opinia psychologiczno-pedagogiczna - zawiera zalecenia dotyczące wsparcia ucznia w szkole, w tym dostosowanie programu nauczania, wydłużenie czasu na zadania, możliwość dostosowania metod oceniania.

02

Orzeczenie o indywidualnym nauczaniu - wydawane dla uczniów, którzy z powodu trudności emocjonalnych lub innych przeszkód zdrowotnych nie są w stanie uczestniczyć w zajęciach grupowych.

Zalecenia w opinii wydanej przez poradnię – na co warto zwrócić szczególną uwagę?

Zajęcia dodatkowe z języka polskiego

W przypadku, gdy dziecko powraca z kraju, w którym posługiwało się głównie innym językiem, kluczowe będzie zapewnienie mu dodatkowych lekcji języka polskiego.
Zalecenie: organizacja dodatkowych zajęć językowych, np. maksymalnie 12 godzin tygodniowo przez rok, aby dziecko mogło nadrobić zaległości językowe.

Indywidualne podejście do nauki

Dzieci powracające z zagranicy mogą potrzebować dostosowania metod nauczania i oceniania, szczególnie w początkowym okresie adaptacji.
Zalecenie: nauczyciele powinni uwzględniać poziom opanowania języka polskiego i możliwe trudności w komunikacji. Można również zalecić wydłużony czas na pisanie sprawdzianów czy większe wsparcie przy zrozumieniu poleceń.

Wsparcie psychologiczne i adaptacyjne

Powrót do Polski może wiązać się z problemami emocjonalnymi, takimi jak stres, lęki, poczucie wyobcowania, a także trudności w nawiązywaniu relacji z rówieśnikami.
Zalecenie: regularne spotkania z psychologiem szkolnym lub terapeutą w celu wsparcia emocjonalnego. Terapia może pomóc dziecku w radzeniu sobie z nowym otoczeniem, a także wspierać w budowaniu relacji społecznych.

Zajęcia wyrównawcze

W zależności od kraju, z którego wróciło dziecko, może występować duża różnica w programie nauczania (np. w matematyce, historii, przyrodzie).
Zalecenie: organizacja zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów, w których dziecko ma zaległości. Zajęcia te mogą pomóc w nadrobieniu materiału edukacyjnego.

Dostosowanie treści edukacyjnych do poziomu dziecka

Poradnia może zalecić, aby nauczyciele dostosowywali program nauczania w taki sposób, by stopniowo wprowadzać dziecko w pełny zakres materiału wymaganego w polskiej szkole.
Zalecenie: zmniejszenie zakresu materiału na dany semestr, możliwość pracy na uproszczonych materiałach edukacyjnych (np. w przypadku historii Polski lub literatury).

Wsparcie logopedyczne i pedagogiczne

Dziecko może mieć trudności z prawidłową wymową, gramatyką lub składnią języka polskiego, co wpłynie na jego wyniki w nauce.
Zalecenie: regularne zajęcia z logopedą, który pomoże w poprawie wymowy i opanowaniu prawidłowej struktury języka.

Integracja z rówieśnikami

Adaptacja w grupie rówieśników jest kluczowa dla poprawy funkcjonowania dziecka w szkole. Zalecenie: organizowanie zajęć integracyjnych, wycieczek, zabaw grupowych oraz wsparcie w nawiązywaniu kontaktów społecznych. Można również rozważyć powołanie asystenta lub nauczyciela wspierającego, który pomoże w początkowym okresie integracji.

Wsparcie ze strony szkoły

01

Dostosowanie programu nauczania:

- Indywidualne dostosowanie wymagań edukacyjnych do poziomu ucznia powracającego z zagranicy.
- Możliwość dostosowania warunków oceniania, np. czas na opanowanie materiału w języku polskim.

02

Dodatkowe zajęcia z języka polskiego:

- Zgodnie z rozporządzeniem MEN, szkoła organizuje dodatkowe zajęcia dla uczniów mających trudności z językiem polskim.
- Pomoc językowa przez okres jednego roku, maksymalnie 12 godzin tygodniowo.

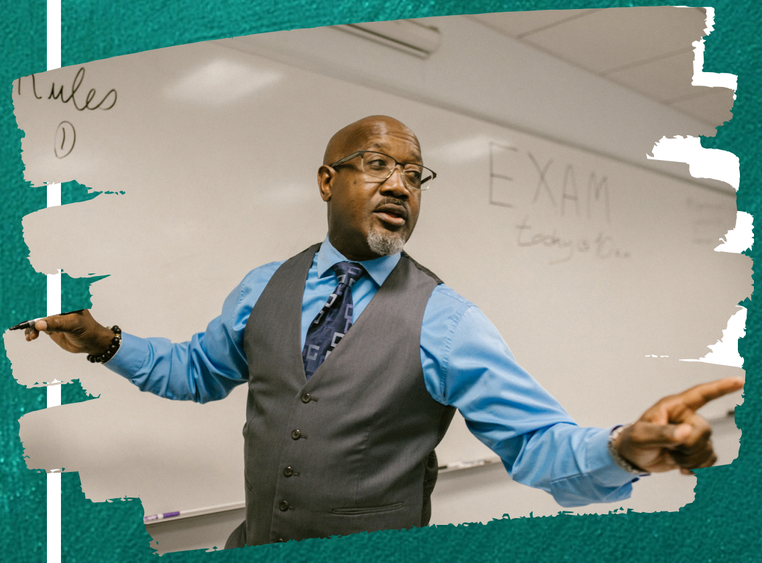
03

Zajęcia wyrównawcze:
Dodatkowe zajęcia wyrównawcze w przypadku zaległości w programie wynikających z różnic w systemach edukacyjnych.

04

Asystent międzykulturowy lub pomoc nauczyciela:
Możliwość zatrudnienia asystenta międzykulturowego, który pomoże w integracji ucznia lub pomoc osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela.

Co mogą zrobić nauczyciele?

1. Monitorowanie postępów:
Nauczyciele powinni regularnie monitorować postępy ucznia powracającego z zagranicy, szczególnie w zakresie języka polskiego i przyswajania materiału.

2. Zindywidualizowane podejście:

- Dostosowanie metod nauczania do tempa pracy ucznia i jego potrzeb językowych.
- Elastyczne podejście do oceniania i formułowania wymagań.

3. Integracja z rówieśnikami:

- Wspieranie integracji społecznej ucznia, zachęcanie do udziału w aktywnościach szkolnych.
- Zapewnienie bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkolnego.

4. Stały kontakt z rodzicami:

- Regularna komunikacja z rodzicami, aby omówić postępy dziecka, trudności oraz dostępne formy wsparcia.

Co mogą zrobić rodzice?

1. **Wsparcie emocjonalne:**
   - Pomoc dziecku w radzeniu sobie z trudnościami związanymi z powrotem do Polski i adaptacją do nowego systemu edukacji.
2. **Współpraca ze szkołą i poradnią:**
   - Aktywny udział w spotkaniach z nauczycielami i specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej.
   - Angażowanie się w proces edukacyjny dziecka oraz wspieranie jego nauki w domu.

3. **Dodatkowe zajęcia pozalekcyjne:**
   - W miarę możliwości zapisanie dziecka na zajęcia dodatkowe, które pomogą mu nadrobić zaległości i rozwijać umiejętności językowe.

PODSUMOWUJĄC

- Uczniowie powracający z zagranicy mają prawo do wsparcia edukacyjnego na zasadach określonych w rozporządzeniach i ustawach.
- Szkoły i poradnie psychologiczno-pedagogiczne odgrywają kluczową rolę w adaptacji uczniów powracających z zagranicy, w szczególności tych dotkniętych konfliktem zbrojnym.
- Wsparcie obejmuje pomoc językową, edukacyjną i psychologiczną, która umożliwia lepszą integrację z polskim systemem edukacyjnym.

Bardzo dziękujemy za uwagę :)

